
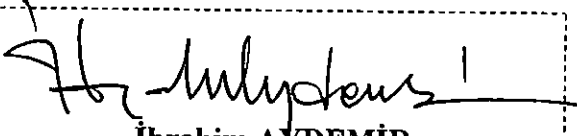

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 4/6/2022
Sayı : 212

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

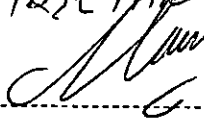
 Abdullah GÜLER İstanbul Milletvekili	 İbrahim AYDEMİR Erzurum Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 1 Haziran 2022	Esas No: 2/4478

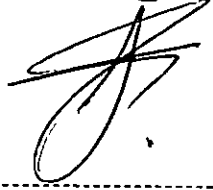
T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LTĐ
0 1 Haziran 2022
Numara:

T B M M GENEL BAŐKANLIK
0 1 Haziran 2022
No. 1024956

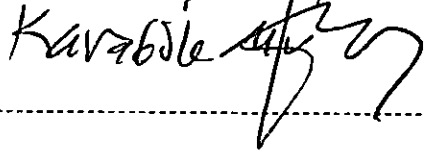
Mustafa Kendirli
KARAHİSAR M.V.

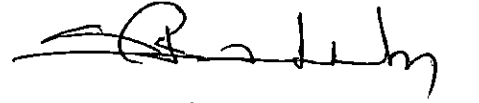

Selim GÜLTEKİN
NİĞDE M.V.

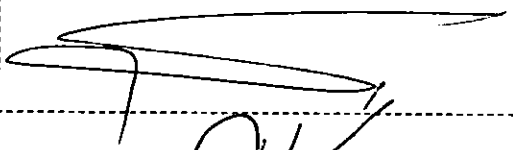

Niyazi Güneş
KARABÜK M.V.

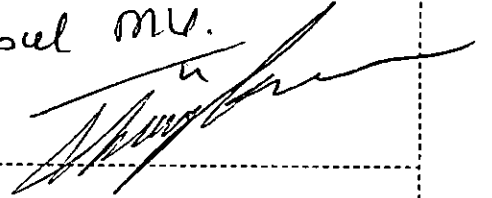

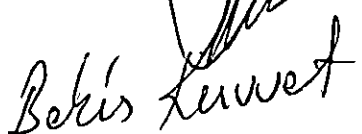

SERMİN BALIK
ELAZIĞ M.V.

Serkan Bursalı
ERZURUM M.V.

Tülay Kaynarca
İSTANBUL M.V.

Bekir Mehmet ERDEM
AYDIN M.V.

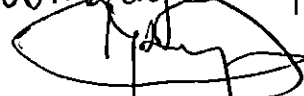
Fatma Betül SAYAN KAYA
İSTANBUL M.V.

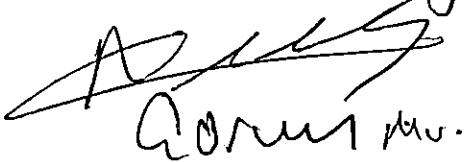
Gurhan Kaya
ERZURUM M.V.

İsmail KAYA
OSMANLI M.V.

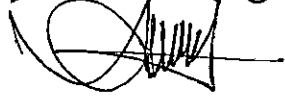
Ahmet Sarıca
ERZURUM M.V.

Ahmet SORGUN
KONYA M.V.

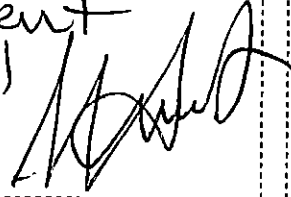
Ali Cumhur TAŞKIN
MERSİN M.V.

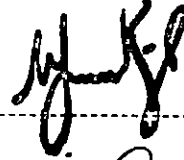

Emrullah İSLER
Ankara Mv.

Mustafa Levent
Kara Hacıoğlu

AMASYA

M. Sait KIRAZOĞLU
Gaziantep Milletvekili

İffet POLAT

İstanbul Mv.

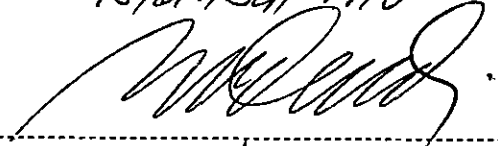

Ömer ÇALIK
Mehmetpaşa Milletvekili

Yovoz ERGUN

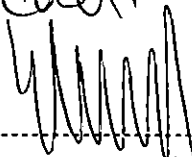
Niğde M.V.

Mustafa Atarç
İstanbul Mv.

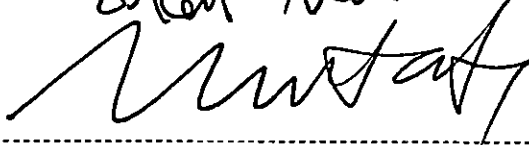

Emine Zeybek
Kocaeli

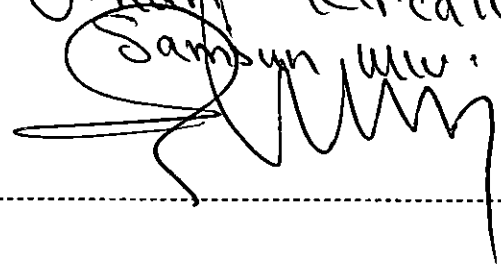

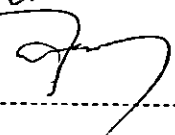
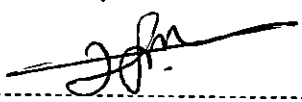

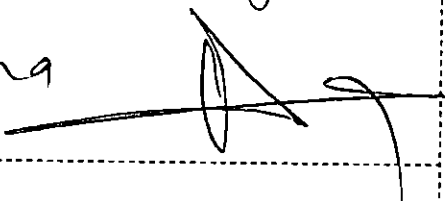
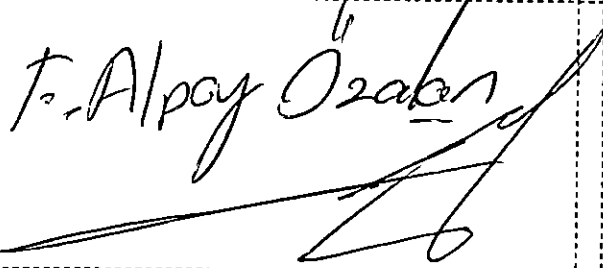
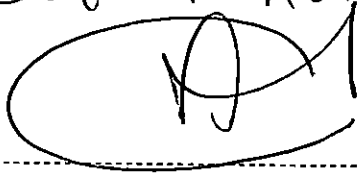
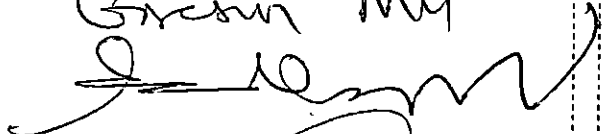
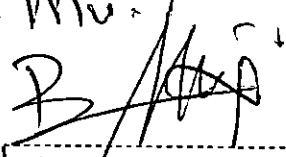
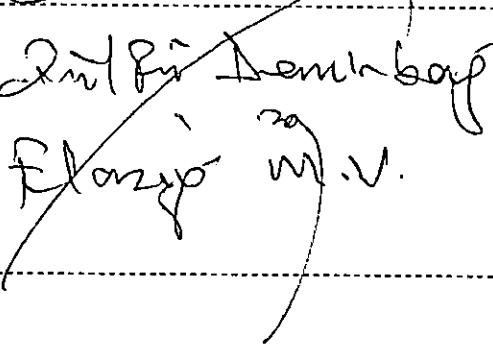
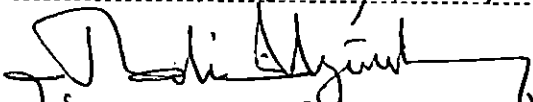
Melika Akçol
Melika

Mustafa ARSLAN
Tokat Mv.

Orhan Kirecalı
Samsun Mv.

<p> Mehmet DURMUŞOĞLU Osmaniye MU.</p>	<p>Cemil YAMAN Kocaeli MU. </p>
<p>Asuman ERDOĞAN Ankara </p>	<p>Pamirhan ÇAN Kırıkkale MU.</p>
<p>Ruza Kavakçı KAN Ruza İSTANBUL MİLLETVEKİLİ</p>	<p>Abdullah Beğru Adana </p>
<p>T. Alpay Özkan </p>	<p>Selami ALTINDOK </p>
<p>Cemal ÖZARLIK Giresun MU. </p>	<p>Bayram Özcelik Burdur MU. </p>
<p>Zülfi Demirkaya Elazığ M.V. </p>	<p> T. İsmail Akyürek Konya M.V.</p>

Murat BAYBATOR
Marsa Mv.
~~Baybator~~

~~M. Zaser~~
Yusuf BAKER
Togoot Mv.

Radiye Sazer Katarcioglu
Tocceli Mv.
S. Kucuk

~~Amur~~
Hasan TURKAL
Istanbul Mv.

M. Yavuz DEMIR
Mupla Mv.
~~Demir~~

G. Selva Can
Lutfiye Selva CAN
ANKARA Mv.

M. Fatih Toprak
Adiyaman Mv.

~~Suyun~~
Semih Ekinci
Sivas Mv

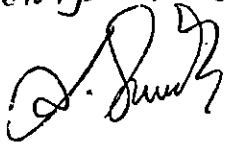
~~Amur~~
Ahmet Kiliç
Bursa Milletvekili

~~RECEP OZGUR~~
SAKAMA M.V.

Genel Yedigöller
Orta Mv

M. Emin SIMSEK
MHP Mv
~~Simsek~~

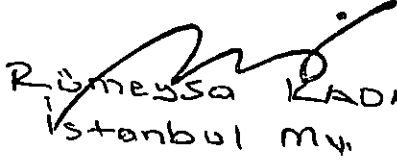
Ahmet GAKIR
Malatya Mv.

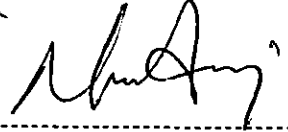
HAKAN KAHTALI
Malatya Mv.

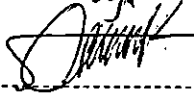
Rümeysa KADAK
İstanbul Mv.

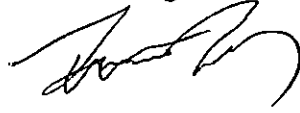
Pakize Nurlu
Açtarm

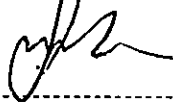
Gizdem Koncağıl
Tekirdağ Mv.

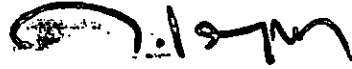
Gizdem ERDOĞAN ATABEK
Sakarya Mv.

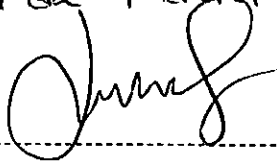
Cemal BEKLE
İzmir Milletvekili

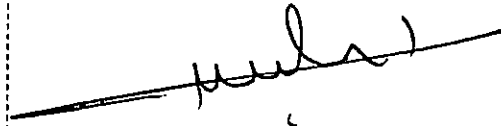
Orhan YESİN
Ankara M.V.

Ercan TAŞCI
Ordu Milletvekili

Ahmet Hamdi GANCI
İST. Mv.

Hacı
Ahmet
ÖZDEMİR
Konyo
nu

9. Ocak

Lütfü Kızılcıoğlu
Lanarkaya MV
Tutale

Zeynep Güneş
Mersin MV
Arap

GENEL GEREKÇE

Günümüz ekonomik ekosistemi içerisinde uluslararası finans merkezleri, sürdürülebilir ekonomik büyüme ve finansal piyasaların gelişimi amacıyla yatırımcılara ve kurumlara tasarruflarını yönetme ve finansmana erişim imkanını verimli bir şekilde sağlayan hizmet altyapılarıdır. Küresel ölçekteki finans merkezleri; fiziki ve teknolojik altyapı ve üstyapı gibi teknik imkanların yanı sıra güncel ihtiyaçlara cevap veren mevzuat, rekabetçi vergi oranları, yetişmiş insan kaynağı gibi iş yapma kolaylığı sağlayan unsurlar ile kuluçka merkezi, laboratuvar, akademi gibi girişim ve araştırma bileşenlerini de sunmaktadır. Bu öğeler ile birlikte çeşitli finansal ürünleri, araçları, yapıları, kurumları ve kuruluşları bir araya getiren uluslararası finans merkezleri, bir ekosistem oluşturarak piyasa paydaşlarının tümüne hizmet vermeyi amaçlamaktadır.

Uluslararası finans merkezleri kurulma yöntemleri ve idari yapılanmalarına göre farklılık göstermekte ve buna bağlı olarak ayrı şekillerde tanımlanabilmektedir. Uluslararası Para Fonu (IMF) finans merkezlerini; uluslararası, bölgesel ve dış (offshore) olmak üzere üç gruba ayırmaktadır. Genel kabul görmüş Küresel Finans Merkezleri Endeksi; uzmanlık, bağlantı ve çeşitlilik seviyelerine göre finans merkezlerini yerel, küresel ve uluslararası olmak üzere üç gruba ayırmaktadır. Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) İhtisas Komisyonu Raporlarında ise finans merkezleri yerleşik küresel finans merkezleri ve kentsel bölgesel finans merkezleri olarak iki grup şeklinde tanımlanmıştır. Bu tarz ayrımların yanı sıra belirli alanda tanımlı ve geniş alanda tanımlı şeklinde gruplama da yapılmaktadır. Küresel Finans Merkezleri Endeksi, ayrıca bu merkezlerin; iş ortamı, beşeri sermaye, altyapı, finans sektörünün gelişmişliği ve itibar olmak üzere beş ana konuda rekabetçi olması gerektiğini değerlendirmektedir. Bu beş unsurda yakalanan gelişim aynı zamanda finans merkezlerinin içinde yer aldığı ekonomilere uzun dönemli ve sürdürülebilir bir büyüme imkanı sağlamaktadır.

Dünyada finansal hareketliliğin arttığı ve sermaye akımlarının ağırlık merkezlerinin yer değiştirdiği bir dönemden geçilmektedir. Bu dönüşüm sürecinde İFM; bankalar, sermaye piyasaları kuruluşları, katılım finansı şirketleri, finansal yatırım ve portföy yönetim şirketleri ile sigorta şirketleri gibi geniş yelpazedeki finansal kurumları ve kuruluşları tek bir konumda birleştirmeyi amaçlamaktadır. Bunun yanında yakın coğrafyamızda ortaya çıkan krizler ve pandeminin küresel tedarik zincirleri üzerinde yarattığı yıkıcı etkiler küresel ticaretin önde gelen merkezlerinden biri olan İstanbul'u, güvenli liman olmaya da zorlamaktadır. Bu hedefi başarmak adına, başta uluslararası ticaret alanında olmak üzere finansal hizmetlerin tümüne yönelik sürdürülebilir ve katılımcı yaklaşımlar benimsenecek ve teşvik edilecektir.

İFM'de bankacılık, sigortacılık, yeşil finans, finansal teknolojiler ve katılım finansı gibi stratejik alt sektörlerle odaklanmanın yanı sıra, uluslararası finansal hizmetler sektörü içerisinde faaliyet gösteren portföy yönetimi, servet yönetimi, proje finansmanı, fon yönetimi ve reasürans şirketlerinin dünyadaki en iyi uygulama örnekleri doğrultusunda desteklenmesi amaçlanmaktadır. İlaveten İFM'de gerçekleştirilecek finansal hizmet faaliyetlerini destekleyecek; danışmanlık, bilgi işlem, telekomünikasyon ve finansal teknoloji şirketleriyle birlikte bölge genelinde geniş bir ekosistem oluşturulması hedeflenmektedir.

Finansal hizmetler, gerek diğer sektörleri desteklemesi gerekse ekonomide bir denge unsuru yaratması vesilesiyle sürdürülebilir ekonomik kalkınma için oldukça önemli bir role sahiptir. Türkiye'nin toplam ekonomik büyüklüğü içerisinde finansal hizmetlerin payı %4 civarındadır. Gelişmiş ülkelerde ise bu oran %8 ila %10 bandındadır. Finansal hizmetlerin ekonominin içerisindeki payını arttırmak adına, öncelikle finansal hizmetin ihracatına yönelik birçok çalışmanın yapılması planlanmıştır. Finansal hizmet ihracatıyla ülkemizin cari açığının azaltılması ve finansal açıklığın (serbestlik) arttırılması hedeflenmektedir. Bu sayede ülkemizde uzun dönemli ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması ve finansal piyasaların gelişimi üzerinde olumlu etki yaratılması amaçlanmaktadır. Ülkemizde son yıllarda finansal hizmet ihracatında yukarı yönlü bir ivme yakalanmış olmakla birlikte çok ciddi bir artış potansiyeli olduğu da değerlendirilmektedir. Türkiye'nin

toplam hizmet ihracatı içerisinde finansal hizmet ihracatının payı son 10 yılda ortalama %3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu oran ortalama olarak dünyada %14 iken gelişmiş ülkelerde %25, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) üye ülkelerinde ise %15'tir. Ayrıca, Türkiye'nin küresel ihracat pazarından aldığı pay halihazırda %1 seviyesini geçmişken, küresel finansal hizmet ihracatı içerisindeki payı %0,8 civarındadır.

İFM'de gösterilecek faaliyetlerin, Türkiye'nin finansal hizmet ihracatına ve ülke ekonomisine önemli ölçüde katkı yapacağı öngörülmektedir. 2036 yılı itibarıyla, İFM'nin Türkiye'nin toplam finansal hizmet ihracatını yaklaşık 3 kat arttıracığı değerlendirilmektedir. 15 yıl içerisinde İFM'nin Gayri Safi Yurt İçi Hasılaya (GSYH) yapacağı toplam katkının ise 129 milyar ABD doları olacağı ve böylelikle Türkiye ekonomisine yıllık ortalama 9 milyar ABD doları katkı sunması beklenmektedir. İFM ile birlikte ayrıca Türkiye'deki toplam iş gücüne 15 yıl içerisinde 102 bin ek istihdam sağlanması hedeflenmektedir. Bu sayının yaklaşık 27 bininin doğrudan İFM içerisinde Türkiye'de yeni faaliyete geçecek olan finansal kurumlarda çalışacağı öngörülmektedir.

Kanun Teklifimizle getirilen düzenlemelerle, uluslararası finans kurumlarını ülkemize çekerek, İstanbul'un önde gelen uluslararası bir finans merkezi haline getirilmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda hazırlanan Kanun Teklifimizde öncelikli olarak İFM'yi rekabetçi kılmayı amaçlayan indirim, istisna ve diğer vergi avantajları düzenlenmektedir. Bu bağlamda öngörülen teşvik mekanizmaları reel sektör yatırımlarından farklı olarak, uluslararası muadillerine benzer şekilde indirim, istisna ve vergi avantajları ile sınırlı tutulmaktadır. Buna ek olarak, Kanun Teklifinde öngörülen düzenlemelerle nitelikli insan kaynağını çekmeye yönelik kolaylıklar getirilmektedir. Teklifimizle ayrıca 3,4 milyon metrekare alana yayılmış çok katmanlı ve fonksiyonlu bir yapıya sahip İFM'de şeffaf, verimli ve öngörülebilir bir yönetim düzenini sağlamaya dair; yönetim, kiralama, güvenlik, bakım ve temizlik hizmetleri ile yaklaşık 100.000 çalışan ve ziyaretçinin günlük ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik hizmetlerin tek elden gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. Bu hizmetlerin sağlanmasına yönelik yetkilerin belirli bir süre ile yönetici şirket lehine tesis edilmesi amacıyla yönelik düzenlemeler de yer almaktadır.

Kanun Teklifimizde İFM, finansal kuruluşların faaliyet göstereceği ofis alanı ile çalışanların günlük ihtiyaçlarını karşılayacağı ticari ve sosyal üniteleri içeren kapsam dışı alan olmak üzere iki farklı bölüm şeklinde tasarlanmıştır. Kanun Teklifimizde öngörülen indirim, istisna ve diğer vergi avantajlarından faydalanma imkanı; katılımcı belgesi olarak ofis alanında yer alma ve finansal hizmet ihracatı gerçekleştirme şartlarına bağlanmışken, nitelikli insan kaynağı çekmeye yönelik düzenlemelerden istifade etme imkanı açısından katılımcı belgesi olarak ofis alanı içerisinde yer alma şartı yeterli görülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İstanbul'un önde gelen uluslararası finans merkezlerinden biri haline gelmesini teminen, katma değeri yüksek olan finans sektörünün ve yurt dışında uygulama alanı bulan finansal ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi, ülkenin finansal rekabet gücünün ekonomik büyümeyi destekleyecek şekilde artırılması, finans ve sermaye piyasalarında araç çeşitliliği ve derinliğine katkı sağlanması, yurt dışında yürütülen finansal faaliyetlerin yurt içinden gerçekleştirilmesi için gerekli altyapının oluşturulması, katılım finansı sektörünün geliştirilmesi ve uluslararası piyasalara entegrasyonunun artırılması, teknolojik gelişmeler doğrultusunda finansal piyasalarda ortaya çıkan yeniliklere uyum sağlanması, yabancı kredi kuruluşu veya finansal kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler ve adi ortaklıkların bölge ülkelerdeki faaliyetlerini yurt içinde yönetmelerinin sağlanması amaçlarını gerçekleştirmek üzere İFM sınırlarının tespit edilmesi ve Kanunun kapsamının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Madde ile Kanunda geçen bazı kavramlar tanımlanmaktadır. Finansal faaliyetlere ilişkin olarak ilgili mevzuat hükümlerine atıfta bulunmak suretiyle mer'i mevzuat doğrultusunda gerçekleştirilen finansal faaliyetlerin kapsama alınması sağlanmıştır. Finansal faaliyetlere ilişkin tanımda ilgili kanunlara atıf yapılarak; bankacılık, sermaye piyasaları, sigortacılık, finansal kiralama, faktoring ve benzeri piyasalar altında yer alan menkul kıymetler, türev araçlar, ödeme sistemleri, elektronik para ve benzeri faaliyet, hizmet ve işlemlerin İFM'de finansal faaliyet olarak gerçekleştirilebileceği düzenlenmiştir.

MADDE 3- Madde ile İFM'nin sınırları belirlenerek, İFM'nin altyapı ve üstyapısının işletilmesi, yönetilmesi ile katılımcı belgesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrası ile Kanuna ekli (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile belirtilen İFM'nin sınırları tespit edilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrası ile İFM'de çalışacak personel ile ziyaretçilerin günlük ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri kapsam dışı alanda yer alacak işletmelere, finansal faaliyette bulunacak yapılar için tasarlanmış, Kanunun 6, 7 ve 8 inci maddelerinde yer alan indirim, istisna ve kolaylıkların uygulanmayacağı belirtilmiş bulunmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrası ile yurtdışında yer alan finans merkezlerine benzer şekilde tek elden yönetim amacını sağlamaya yönelik İFM'nin tüm altyapı ve üstyapısının işletilmesi, yönetilmesi ile bölge sınırları içerisinde kalan bağımsız bölümlerin kiraya verilmesi iş ve işlemlerinin 20 yıl süre ile Türkiye Varlık Fonu tarafından bu amaçla kurulan anonim şirket tarafından yürütülmesi düzenlenmektedir. Günümüzde konut, alışveriş merkezi ve otel gibi karma kullanım amacına özgü, İFM'ye nazaran basit kurguya sahip ve küçük olarak nitelendirilebilecek yapıların dahi yönetiminin tek elden gerçekleştirilmesinin tercih edildiği ve bu konuda profesyonel hizmet alımı yoluna gidildiği görülmektedir. İFM'nin 3,4 milyon metrekare üzerine kurulu olduğu düşünüldüğünde böylesi geniş ve çok katmanlı bir projenin ayrı yönetimler vasıtasıyla idaresinin mümkün olmadığı değerlendirilmektedir. Yapılan düzenleme ile enerji, güvenlik, temizlik, atık yönetimi, ulaşım, otopark, peyzaj düzenlenmesi, tanıtım, kiralama, bakım ve onarım gibi hizmetlerin yeknesak ve kesintisiz olarak yürütülmesi; bu sayede yönetsel verimliliğin sağlanması, tüm altyapı ve üstyapıya ilişkin katılımcılara destek sağlanması ile yönetim ve işletme maliyetinin düşürülmesi amaçlanmaktadır. Belirtilen yetkinin, yönetici şirkete, İFM'nin kuruluş ve işletmeye geçiş sürecinde düzen ve istikrar sağlanması amacıyla belirli bir süreliğine verilmiş olması ile belirtilen sürenin sonunda mevcut mülkiyet yapısına uygun olarak yönetsel yapının teşkiline de olanak sağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrası ile katılımcılara katılımcı belgesi verilmesi düzenlenmiştir. Katılımcı belgesi katılımcılar tarafından yürütülecek faaliyetlerine göre farklı tip ve nitelikte düzenlenebilecektir. Katılımcı belgesinin ayırt edici özelliği sayesinde bölgede nitelikli finansal ekosistem ile işgücünün oluşması hedeflenmektedir.

Maddenin beşinci fıkrası ile katılımcı belgesi verilmesine, katılımcı belgesi muafiyet koşullarına ve düzenlenen katılımcı belgelerinin askıya alınması ve iptaline ilişkin hususlar dahil

katılımcı belgesine dair usul ve esaslar ile muafiyetlerin uygulama yönetmeliğinde belirleneceği ifade edilmektedir.

MADDE 4- Madde ile İFM'de yer alacak katılımcıların faaliyetlerine ilişkin mevzuatın gerektirdiği kamusal izin, ruhsat ve benzeri onay başvurularının yapılabilmesi ile çalışanlarına ve bu çalışanların bakmakla yükümlü oldukları kişilere dair kamusal izin ve onay başvurularının yapılabilmesi ve bu süreçlerin öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırılmasını teminen tek durak büro kurulması hedeflenmektedir. Kurulacak tek durak büronun sevk ve idaresi ile katılımcıların mer'i mevzuat kapsamında tabi oldukları her türlü izin, ruhsat, onay ve benzeri süreçlere ilişkin işlemlerin gerçekleştirilmesi amacıyla tek durak büroda yer alacak kamu kurum ve kuruluşlarının belirlenmesi hedeflenmektedir.

MADDE 5- İFM'de katılımcılar tarafından mevduat kabulü, katılım fonu kabulü, nakdi ve gayri nakdi her cins ve surette kredi verme işlemleri, saklama hizmetleri, faktöring ve forfaiting işlemleri, finansal kiralama işlemleri, sigortacılık, portföy işletmeciliği, yatırım danışmanlığı, sermaye piyasalarına dair borçlanma araçlarının ihracı, kitle fonlaması, proje finansmanı gibi ilgili mevzuatın izin verdiği veya yasaklamadığı her türlü finansal faaliyet yürütülebilecektir.

Maddenin ilk fıkrasında, finansal hizmet ihracatı tanımı yapılmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrası ile İFM'de katılımcı belgesi olarak faaliyet gösteren finansal kuruluşların, finansal hizmetler kapsamında, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmeyecek işlemleri belirtilmiştir.

MADDE 6- Maddenin birinci fıkrası ile finansal hizmet ihracatı kapsamında elde edilen kazançların %75'inin kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurum kazancından indirilmesi düzenlenmektedir. Burada yalnızca finansal hizmet ihracatı kapsamındaki faaliyetlere istisna ve indirim tanınmaktadır. Finansal kurumlar açısından banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) işlem maliyet unsuru olduğundan aracılık maliyetlerini artıran bir kalemdir. Bu nedenle İFM'deki finansal kuruluşların finansal hizmet ihracatı niteliğindeki faaliyetlerine dair işlem maliyetlerini azaltmak ve dünyadaki diğer finans merkezlerinde faaliyet gösteren finansal kurumlar ile rekabet edebilmelerini sağlamak elzemdir. Bu doğrultuda katılımcıların, faaliyet maliyetlerini azaltmak ve rekabetçi olmalarını sağlamak amacıyla, sadece finansal hizmet ihracatı kapsamındaki faaliyetleri ile bu faaliyetler nedeniyle lehe alınan paraların BSMV'den istisna tutulması sağlanmaktadır. Ayrıca katılımcıların finansal faaliyet ihracatı kapsamındaki faaliyetlerinin ve bu kapsamda düzenlenen kâğıtların damga vergisi ve bu kâğıtların kullanıldığı işlemlere özgü harçlardan istisna tutulması sağlanmaktadır. Böylelikle finansal hizmet ihracatına dair işlemlerde maliyet olarak dikkate alınabilecek hususların azaltılması ve finansal hizmet ihracatının teşvik edilerek Türkiye Cumhuriyetinin finansal hizmet ihracatına katkıda bulunmak suretiyle gayri safi milli hasıladaki finansal hizmet oranının artırılması amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrası ile katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de istihdam edeceği personelin ücretlerinin belirli bir kısmına yönelik gelir vergisi istisnası getirilmesi amaçlanmaktadır. Böylece İFM'nin yurt dışından gelecek, alanında katma değer yaratması beklenen nitelikli insan kaynağı için de çekim merkezi olması hedeflenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrası ile İFM'de yer alan taşınmazların kiralanması işlemlerinin her türlü harçtan ve bu işlemler için düzenlenen kâğıtların damga vergisinden istisna tutulması sağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrası ile hazine ve bölgesel yönetim ofisleri vasıtasıyla belirli operasyonel fonksiyonları bazı birimlerini odak haline getirerek sağlayan uluslararası şirketlerden, en az üç ülkede faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezlerinin faaliyetleri açısından da maddede düzenlenen istisna ve muafiyetlerin uygulanması amaçlanmaktadır.

Bu düzenlemelerden yalnızca katılımcılar ile en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri faydalanabilecektir.

MADDE 7- Maddenin birinci fıkrası ile İFM'de faaliyette bulunan katılımcıların 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın defter ve belgeleri yabancı para birimiyle tutabilmesine yönelik olarak Hazine ve Maliye Bakanlığına düzenleme yapma yetkisi verilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile katılımcıların kendi aralarında ve İFM'de gerçekleştirdikleri ve yürüttükleri hizmetlere yönelik tutmakla yükümlü oldukları belgeler ile defterlerin 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanunun 1 inci ve 3 üncü maddelerinin kapsamı dışında değerlendirileceği düzenlenmiştir. Böylelikle İFM'de faaliyet gösteren katılımcılara, uluslararası kuruluşların ihtiyaç duyduğu yabancı dilde kayıt tutma serbestisi sağlanması amaçlanmıştır.

Maddenin üçüncü fıkrası ile ayrıca katılımcı belgesi almış kuruluşların kendi aralarında İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında özel hukuka tabi her nevi işlem ve sözleşmelerde, ilgili katılımcıların tabi olduğu mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartıyla, serbestçe hukuk seçimi yapabilecekleri öngörülmektedir.

Bu düzenlemelerden yalnızca katılımcılar ve en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri faydalanabilecektir.

MADDE 8- Madde ile İFM'de yer alacak katılımcıların ve en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezlerinin bünyesinde yabancı personel istihdamının 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununda belirtilen istisnai düzenlemeler kapsamında gerçekleştirileceği belirtilmiş ve böylelikle alanında katma değer sağlayacak nitelikli uluslararası insan gücüne erişim kolaylaştırılmıştır.

Bu düzenlemeden yalnızca katılımcılar ile en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri faydalanabilecektir.

MADDE 9- Maddenin ilk fıkrası ile İFM'de bulunan taşınmazların, yalnızca projesinde ve yönetim planında belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanılacağı düzenlenmekte ve bölgedeki her tür ve ölçekteki mekânsal plan, parselasyon planı, arsa ve arazi düzenlemesi, jeolojik ve jeoteknik etüt, mikro bölgeleme, harita ve kentsel tasarım projeleri yapma veya yaptırma ve onaylama yetkisi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına verilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile Kanunun 3 üncü maddesinin 2 inci fıkrasında yer alan yetkilendirmenin bir uzantısı olarak İFM'de bulunan taşınmazlar hakkında 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunda kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna verilmiş olan yetkilerin 20 yıl süre ile yönetici şirket tarafından kullanılması öngörülmektedir. Farklı kullanım alanlarına sahip 3,4 milyon metrekarelik bir yapının bakım onarım, güvenlik, temizlik gibi tüm hizmetlerin eksiksiz ve kesintisiz olarak yürütülmesi, tüm altyapı ve üstyapıya ilişkin katılımcılara tek elden destek sağlanması ve bu suretle yönetim maliyetinin düşürülmesi zorunluluk arz etmektedir. Düzenleme ile mülkiyet hakkının özüne dokunulmadan işletmeye geçiş sürecinde ve sürdürülebilir bir yapıya tam anlamıyla ulaşana dek İFM'de ortaya çıkabilecek tüm ihtiyaçların tek elden ve hızlı bir şekilde karşılanması amaçlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrası ile yönetim planı ve işletme projesinin yönetici şirket tarafından hazırlanarak re'sen tescil ettirilmesi düzenlenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrası ile katılımcı belgesinin iptali durumunda kira sözleşmelerinin akıbeti ve tahliye konusu düzenlenmektedir. Buna göre, herhangi bir şekilde katılımcı belgesi iptal edilen kişilerin kira sözleşmeleri kendiliğinden sona erecek olup; kira sözleşmesinin tapuya şerh edilmiş olması durumunda şerh yönetici şirketin talebiyle terkin edilecektir. Madde ile ayrıca Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri uyarınca tahliyenin gerçekleştirileceği düzenlenmektedir. Bu düzenleme ile İFM'de faaliyetlerine herhangi bir sebeple son veren veya katılımcı belgesi iptal edilen ancak fiili kullanımını sonlandırmayan katılımcıların bu bölgedeki teşvik ve istisnalardan yararlanmalarının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 10- Madde ile, Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile maddelerde belirtilen hususların Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmeliklerle düzenlenmesi öngörülmektedir.

GEÇİCİ MADDE 1- Madde ile İFM'nin faaliyete geçtiği ilk dönemde, taşınmaları teşvik etmek ve İFM'yi küresel ölçekte rekabetçi kılmak amacıyla katılımcı belgesi almış finansal faaliyet gösteren kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki faaliyetlerden 2022 ila 2031 yılları arasında elde edilen kazançlar için kurumlar vergisi indirim oranının %100 olarak uygulanması düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile İFM'de faaliyet gösterecek olan finansal kuruluş niteliğindeki katılımcıların özellikle kuruluş ve izinler yönünden finansal faaliyet harçlarından bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süre ile muafiyetleri düzenlenmektedir.

GEÇİCİ MADDE 2- Madde ile İFM'de yer alan bazı taşınmazların yönetici şirket adına tescil edilmesi ve bu tescil işlemlerine yönelik işlemlerine birtakım muafiyet ve istisnalar tanınması öngörülmektedir.

MADDE 11- Yürürlük maddesidir.

MADDE 12- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ KANUNU TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; Türkiye Cumhuriyetinin finansal rekabet gücünü uluslararası alanda artırmak, finansal piyasalar ile ürün ve hizmetlerin gelişmesine ve derinleşmesine katkıda bulunmak, uluslararası finans ve sermaye piyasalarına entegrasyonu güçlendirmek ve bu sayede İstanbul Finans Merkezinin önde gelen küresel finans merkezlerinden biri olmasını sağlamaktır.

(2) Bu Kanun, İstanbul Finans Merkezi alanını, İstanbul Finans Merkezinin yönetilmesine ve işletilmesine dair hükümleri, İstanbul Finans Merkezinde gerçekleştirilen faaliyetleri ve bu faaliyetlere dair teşvik, indirim, istisna ve muafiyetleri düzenlemektedir.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Finansal faaliyetler:

1) 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

2) 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

3) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

4) 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

5) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

6) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

7) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

8) 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

b) Finansal kuruluşlar: Finansal faaliyette bulunan tüzel kişileri, bunların şubelerini, irtibat bürolarını, temsilciliklerini ve ulusal varlık fonlarını,

c) İFM: Eklî (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile tespit edilen İstanbul Finans Merkezi Bölgesini,

ç) Katılımcı: Katılımcı belgesi olarak ofis alanında faaliyet gösterecek gerçek ve tüzel kişileri, bunların şubeleri ile temsilciliklerini, adi ortaklıkları, irtibat bürolarını, bölgesel yönetim merkezlerini ve ulusal varlık fonlarını,

d) Katılımcı belgesi: Katılımcıya ofis alanında yer alan ilgili bağımsız bölüm ve ortak alanlardan yararlanma imkanı veren; düzenlenmesine, askıya alınmasına ve iptal edilmesine ilişkin usul ve esasların uygulama yönetmeliğinde belirlendiği belgeyi,

e) Yönetici şirket: Bu Kanun kapsamında verilen görev ve yetkileri kullanmak üzere Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren anonim şirketi,

f) Ofis alanı: Katılımcı belgesi almak suretiyle İFM sınırları içerisinde kullanılabilen, ofis kullanım amacına özgülenmiş bağımsız bölümlerden oluşan alanı,

g) Kapsam dışı alan: İFM sınırları içerisinde yer alan, ofis alanı dışında kalan ve ofis kullanım amacı dışına özgülenmiş alışveriş merkezi, otel ve benzeri yerlerden oluşan alanı, ifade eder.

Alan ve katılımcı belgesi

MADDE 3- (1) Ekli (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile tespit edilen alan, bu Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında yer alan faaliyetlerin yürütüleceği İFM olarak belirlenmiştir.

(2) Kapsam dışı alan hakkında 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeler uygulanmaz.

(3) İFM'de tüm altyapı ve üstyapının işletilmesi, yönetilmesi, bağımsız bölümlerin ve alanların kiralanması ile kamuya ait olan ve imar planında belirlenen fonksiyonlar doğrultusunda ilgili kurumlara tahsis edilmiş alanlar hariç olmak üzere umumi hizmetlere ayrılmış yol, meydan, yeşil alan, park ve benzeri yerlere dair her türlü yönetim faaliyeti 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından gerçekleştirilir.

(4) Ofis alanında faaliyet göstermek üzere katılımcılara Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından katılımcı belgesi verilir.

(5) Katılımcı belgesi verilmesine, katılımcı belgesi muafiyet koşullarına, katılımcı belgesinin askıya alınması ve iptaline ilişkin hususlar dahil katılımcı belgesine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Tek durak büro

MADDE 4- (1) Katılımcıların faaliyetlerine ilişkin izin, ruhsat, lisans ve benzeri onay başvuruları ile bunların çalışanlarına ve bu çalışanların bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin izin, ve onay gibi başvurularının yapılabilmesi ve bu başvuru süreçlerinin hızlandırılması amacıyla, kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili birimlerinin görev alacağı tek durak büro oluşturulur.

(2) Tek durak büroda; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı temsilcileri ile bu bakanlıklarca gerekli görülmesi halinde bunların bağlı, ilgili, ilişkili kuruluşları veya bu bakanlıkların denetiminde olan kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ve ilgili ilçe belediyesi temsilcileri yer alır.

(3) İFM'de gerçekleştirilecek iş ve işlemlerin tek elden takibini yapmak ve tek durak büroda yer alan kamu kurum ve kuruluşları arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla tek durak büro, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından sevk ve idare edilir. İhtiyaç duyulması halinde farklı bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları da tek durak büroya dahil edilebilir. Tek durak büronun işleyişine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Finansal hizmet ihracatı

MADDE 5- (1) Katılımcı belgesi alarak finansal faaliyet gösteren kuruluşların yurt dışında yerleşik kişilere sundukları finansal hizmetler, hizmetten nihai olarak yurt dışında faydalanılması koşuluyla, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilir.

(2) Finansal kuruluşların kendi nam ve hesabına gerçekleştirdikleri türev işlemleri, portföylerine varlık alma veya portföylerinden varlık satma işlemleri ile yurt içinde yerleşik kişilerin tasarruflarını yurt dışına çıkaran faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmez.

Vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin istisna ve indirimler

MADDE 6- (1) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki;

a) Faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75'i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilir.

b) İşlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisnadır.

c) Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisnadır.

(2) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de istihdam ettikleri personele ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin; yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde %60'ı, yurt dışında en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise %80'i gelir vergisinden

istisnadır. Bu fıkra kapsamında belirtilen istisna, İFM'de çalışmaya başlamadan önceki son üç yılda Türkiye'de çalışmamış olan personelin ücret gelirlerine uygulanır.

(3) İFM'de yer alan taşınmazların kiralanmasına dair işlemler her türlü harçtan ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisnadır.

(4) En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Ortak düzenlemeler

MADDE 7- (1) Katılımcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulabilmesi ve düzenlenebilmesine ilişkin olarak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın düzenleme yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(2) Katılımcıların kendi aralarında ve İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında düzenlenen her nevi muamele, mukavele, muhabere, hesap ve defterler hakkında 10/4/1926 tarihli ve 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanunun 1 inci ve 3 üncü maddeleri uygulanmaz.

(3) Katılımcıların kendi aralarında İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında, Katılımcıların faaliyetlerinin tabi olduğu mevzuata aykırı olmaması kaydıyla, özel hukuka tabi olarak yaptıkları her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapılabilir.

(4) En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Yabancı personel istihdamı

MADDE 8- İFM'de faaliyet gösterecek katılımcılar ile en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu uyarınca düzenlenen çalışma izni ile yabancı uyruklu personel çalıştırabilir. Bu kapsamda yapılacak çalışma izni başvuruları 6735 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde istisnai olarak değerlendirilir.

Taşınmazlara ilişkin düzenlemeler

MADDE 9- (1) İFM'de bulunan taşınmazlar, yalnızca projesinde ve yönetim planında belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanılabilir. İFM'de her tür ve ölçekteki, mekânsal plan, parselasyon planı, arsa ve arazi düzenlemesi, jeolojik ve jeoteknik etüt, mikro bölgeleme, harita ve kentsel tasarım projeleri yapmaya, yaptırmaya ve onaylamaya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

(2) 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İFM'de bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle Yönetici Şirket tarafından kullanılır.

(3) İFM yönetim planı ve işletme projesi yönetici şirket tarafından hazırlanarak re'sen tescil ettirilir.

(4) Katılımcı belgesinin herhangi bir sebeple iptal edilmesi durumunda, katılımcıların İFM'de faaliyette bulunmak üzere yaptıkları kira sözleşmesi de kendiliğinden sona erer. Kira sözleşmesi tapuya şerh edilmişse yönetici şirketin talebiyle şerh terkin edilir. Bu şekilde sona eren kira sözleşmelerine konu taşınmazların tahliyesi hakkında 4/12/1984 tarihli ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Yönetmelik

MADDE 10- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Kurumlar vergisine ve harçlara ilişkin ilave muafiyet

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan %75 oranı, kurumların 2022 ila 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için %100 olarak uygulanır. Bu dönemler özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıllar içinde başlayan hesap dönemlerini kapsar.

(2) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de bulunan merkez ve şubelerinden, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken finansal faaliyet harçları bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süreyle alınmaz. Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş harçlar terkin edilmez, tahsil olunanlar iade edilmez.

Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait taşınmazlar

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Mülkiyeti Sermaye Piyasası Kuruluna ait ekli (2) sayılı listede belirtilen taşınmaz ile mülkiyeti Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait ekli (3) sayılı listede belirtilen taşınmaz, bedelsiz olarak tapuda re'sen yönetici şirket adına tescil edilir. Yönetici şirket adına tescil edilen taşınmazlar üzerindeki muhdesatın da bedelsiz ve hak sahiplerinin onayı aranmaksızın terkin gerçekleştirilir ve beyanlar hanesinde aidiyeti yönetici şirket adına olacak şekilde kaydedilir. Bu fıkra kapsamında yapılacak devir ve işlemler veraset ve intikal vergisinden, harçtan, döner sermaye bedellerinden ve düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

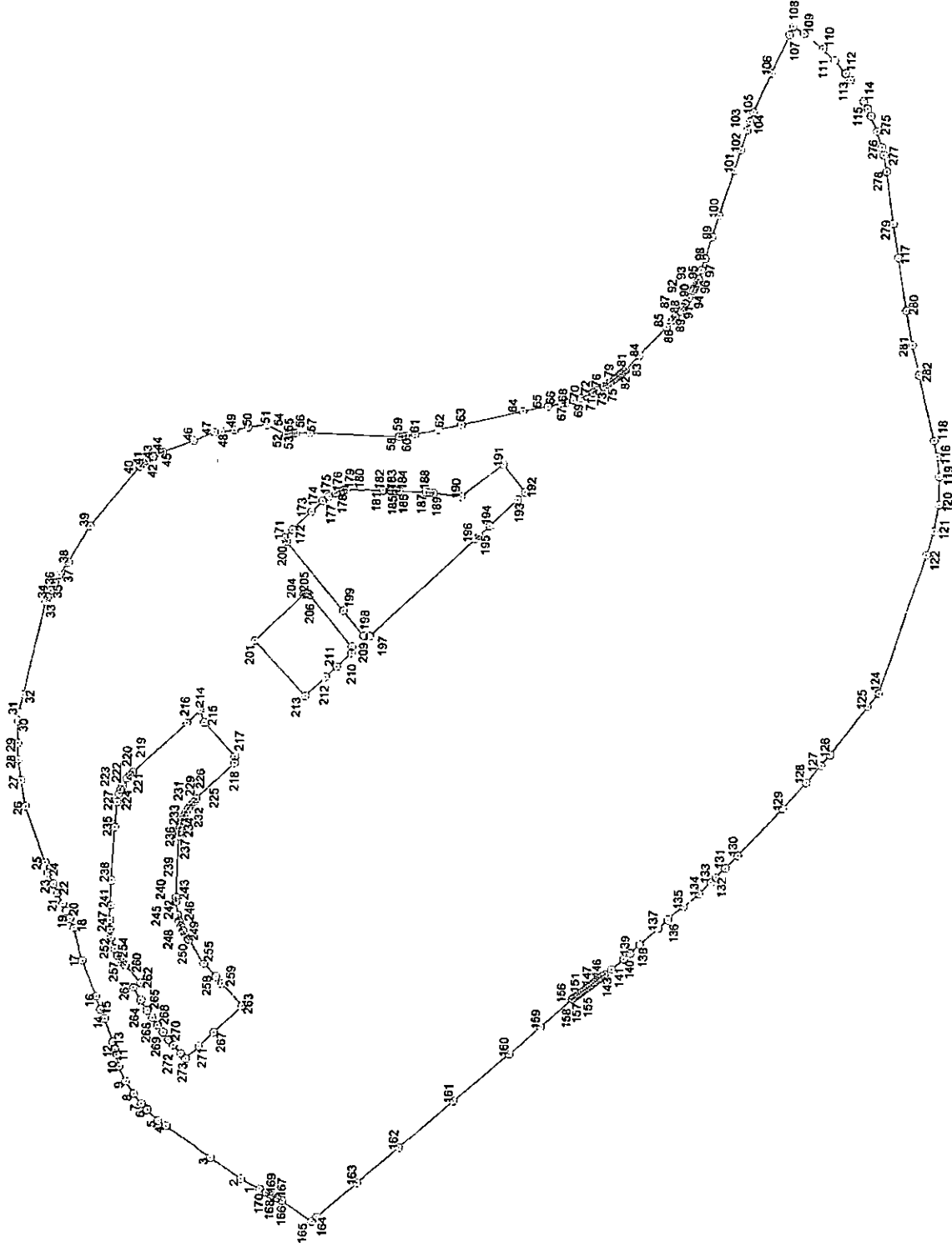
Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(1) SAYILI KOORDINATLI KROKİ VE LİSTE

(2) SAYILI LİSTE

İLİ	İLÇESİ	KÖYÜ / MAHALLESİ	ADA NO	PARSEL NO
İSTANBUL	ÜMRANİYE	FİNANSKENT	3328	8

(3) SAYILI LİSTE

İLİ	İLÇESİ	KÖYÜ / MAHALLESİ	ADA NO	PARSEL NO
İSTANBUL	ÜMRANİYE	FİNANSKENT	3328	2